

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -दिसम्बर, २०१८

कक्षा -आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)	प्रश्नपत्रम् - ५	गुणाः - ७०
विषयः - वेदः	(C.E.- 4.1.1.New)	
दिनाङ्कः - १९/१२/२०१८	वैदिकसूक्तसंग्रहः	समयः - २.०० तः ०५.००

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः १ अधस्तनयोरेकस्या व्याख्या कार्या । (५)

(१) अग्निर्होता कविकृतुः सत्यश्चित्रश्रवस्तमः ।

देवो देवेभिरागमत् ॥

(२) कामस्तदग्ने समवर्तताधि मनसो रेतः प्रथमं यदासीत् ।

सुतो बन्धुमसति निरविन्दन्हृदिप्रतीष्या कवयो मनीषा ॥

अथवा

आच्या जानु दक्षिणतो निषद्येमं यज्ञमभि गृणीतविश्वे ।

मा हिंसिष्ट पितरः केन चिन्नो यद्व आगः पुरुषता कराम ॥

प्रश्नः २ प्रदत्तयोः द्वयोरेकस्य निबन्धात्मकमुत्तरं लिखत । (१०)

(१) सूक्तानुसारेण अग्नेर्महत्त्वं प्रतिपादयत ।

(२) नासदीयसूक्तस्य वर्ण्यविषयं निबन्धात्मकं लेख्यम् ।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः ३ अधोलिखितयोः एकस्याः ऋचः व्याख्या विधेया । (५)

(१) अहमेव स्वयमिदं वदामि जुष्टं देवेभिरुत मानुषेभिः ।

यं कामये तंतमुग्रं कृणोमि तं ब्रह्माणं तमृषिं तं सुमेधाम् ॥

(२) यत्पर्जन्य कनिकदत्स्तनयन् हंसि दुष्कृतः ।

प्रतीदं विश्वं मोदते यत्किं च पृथिव्यामधि ॥

प्रश्नः ४ द्वयोरेकस्य सारांशो लेख्यः । (१०)

(१) अक्षसूक्तस्य सारांशो लेखनीयः ।

(२) वाक्सूक्तस्य महिमानं सारांशेन वर्णयत ।

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः ५ अधोलिखितयोः कस्यचिद् एकस्य मन्त्रस्य व्याख्यां कुरुत । (५)

(१) देवानां भद्रा सुमतिर्ऋजूयतां देवानांऽऽरातिरभि नो निवर्तताम् ।

देवानांऽऽसख्यमुपसेदिमा वयं देवा नऽ आयुः प्रतिरेन्तु जीवसे ॥

- (२) कुर्वन्नेवेह कर्माणि जिजीविषेच्छतश्समाः ।
एवं त्वयि नान्यथेतोऽस्ति न कर्म लिप्यतेनरे ॥

प्रश्नः ६ द्वयोरेकस्य विवेचनं कुरुत ।

(१०)

- (१) भद्रसूक्तस्य वर्णयविषयं भाष्याभिमतं विवृणुत ।
(२) ईशोपनिषद्दिशा ईश्वरस्य महत्तां प्रतिपादयत ।

चतुर्थान्वितिः

प्रश्नः ७ द्वयोर्मन्त्रयोः ससन्दर्भं कस्यचिदेकस्य व्याख्या कार्या ।

(५)

- (१) स्योना पृथिवि नो भवानृक्षरा निवेशनी ।
यच्छा नः शर्म सप्रथाः ॥
(२) ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीद्ब्राह्म राजन्यः कृतः ।
ऊरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्योऽशूद्रो अजायत ॥

प्रश्नः ८ द्वयोरेकस्य निबन्धात्मकं वर्णनं कुरुत ।

(१०)

- (१) षट्त्रिंशद् अध्याये वर्णितस्य मित्रभावस्य प्रतिपादनं कुरुत ।
(२) पुरुषसूक्ताधारेण विराट्पुरुषस्य वैशिष्ट्यं लिखत ।

प्रश्नः ९ निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु दशानामुत्तरं लिखत ।

(१०)

- (१) अग्निसूक्तस्य ऋषिः कः ?
(२) नासदीयसूक्ते कति ऋचः सन्ति ?
(३) पितृसूक्तस्य कः ऋषिः ?
(४) पुरोहितम् इति कस्य विशेषणम् ?
(५) पर्जन्यसूक्तं कस्मिन् मण्डले वर्तते ऋग्वेदस्य ?
(६) वाक्सूक्तस्य ऋषिः कः ?
(७) ऋग्वेदे कति अष्टकाः सन्ति ?
(८) भद्राः इति शब्दस्यार्थः कः ?
(९) भद्रसूक्तं शुक्लयजुर्वेदस्य कस्मिन् अध्याये वर्तते ?
(१०) 'प्रपद्ये' इति पदस्य कोऽर्थः ?
(११) 'अक्षभिः' इति पदस्यार्थः कः ?
(१२) 'सुविताय' इत्यस्यार्थः कः ?
(१३) 'वृद्धश्रवाः' इत्यस्यार्थः कः ?
(१४) सहस्राक्षः इति पदस्यार्थः कः ?
(१५) शुक्लयजुर्वेदस्य षट्त्रिंशत्तमेऽध्याये कति मन्त्राः ?

--००--